A°. 1847. N°. 292.

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 13 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van den Zondag, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 8 December.

Daar men reeds ten vorigen jare vooruitzag, dat de goederen van onderscheidene beschuldigden in het Polen-proces zouden worden verbeurdverklaard, heeft zich destijds eene vereeniging gevormd, om deze bezittingen, die waarschijnlijk voor een betrekkelijk geringen prijs zouden worden verkocht, aantekoopen, en zoo doende medetewerken om de provincie Posen, waarin die goederen gelegen zijn, en waar de poolsche zeden en gebruiken nog verreweg de overhand hebben, meer met de nationale duitsche gewoonten bekend te maken, door een aanzienlijk gedeelte derzelve onder het bestuur van eene duitsche vereeniging te brengen. Naar men verneemt, worden thans stappen gedaan, om dit plan ten uitvoer te brengen, en tracht de bedoelde vereeniging van de Regering een voorschot van één millioen thalers te bekomen, onder hypothekair verband der aantekoopen bezittingen. Men voegt er bij, dat de Regering niet ongenegen is, dit plan te ondersteunen.

— Den 3den December heeft te Leipzig een concert plaats gehad ten voordeele van het zwitsersche Eedgenootschap. De voornaamste inwoners hebben daaraan deelgenomen.

FRANKFORT, 9 December.

De berigten uit Zwitserland, tot den 7den, melden, dat gaandeweg in de zeven kantons de nieuwe overheden worden verkozen en geïnstalleerd, doch dat het nog eenigen tijd zal aanhouden, alvorens zij afgevaardigden naar den Landdag zullen kunnen zenden. Ook in Zug heeft de menigte thans een provisioneel bewind aangesteld. — Indien men aan bijzondere berigten uit Bern geloof kan slaan, zoude men zich in Zwitserland niet ligtelijk laten terughouden van het ontwerp, om belangrijke wijzigingen in de constitutie des lands tot stand te brengen. De generaal *de Salis* heeft zich, over Arona, naar Milaan begeven en is aldaar aangekomen. Zijne correspondentie is in handen der Bondstroepen geraakt.

— Te Cagliari, op Sardinie, heeft eene volksbeweging plaats gehad, in den liberalen zin en ter bevordering der éénheid van Italie, die men te vergeefs heeft willen onderdrukken.

De Koning van Sardinie heeft een besluit genomen, waarbij de invoering van het nieuwe wetboek op de strafvordering op den 1sten Mei des volgenden jaars wordt bepaald. De openbaarheid en mondelinge behandeling der regtszaken zijn bij hetzelve als beginsel aangenomen. De bekendmaking van dit nieuwe wetboek geschiedt door het ter lezing liggen van een exemplaar van hetzelve op het raadhuis van elke gemeente, gedurende den tijd van eene maand.

— De Paus heeft de hoven van Florence en Modena aangezocht, om het geschil, betreffende Fivizzano, in der minne bijteleggen, en heeft den laatstgenoemden Vorst vermaand, om aan de inwoners van Fivizzano hunne regten en privilegien te laten behouden.

— Den 7den December is op de ijzerbaan van Hanover naar Harburg, de stoomtrein, in de nabijheid van het station Suderburg, tegen een stilstaanden locomotief gestoten, ten gevolge waarvan de werktuigkundige het leven heeft verloren, en twee andere beambten ligte wonden hebben bekomen. Na een gering oponthoud, heeft de trein haren weg vervolgd. Dit ongeluk moet daaraan worden toegeschreven, dat er niet behoorlijk acht geslagen is op de gegeven seinen.

DUSSELDORP, 10 December.

Het dagblad dezer stad behelst een bijzonder berigt uit Koblentz van den 9den dezer, waarin bij herhaling (niettegenstaande het te Berlijn uitkomende regeringsblad dit tegenspreekt) verzekerd wordt, dat den 1sten dezer daar bevel is ontvangen, om de magazijnen van kleeding aantevullen. Tevens werd gesproken van het mobiel-maken van het 8ste en 9de armee-corps, en men verzekerde, dat het te Koblentz in garnizoen liggende 29ste regiment inf. reeds voor eenige dagen last had bekomen, om zich marschvaardig te houden, ten einde naar Neufchatel te trekken. Men voegt er bij, dat met het fransche gouvernement reeds schikkingen gemaakt zijn, om de naar Neufchâtel bestemde troepen den weg door Frankrijk te doen nemen.

PARIJS, 9 December.

Heden is alhier het antwoord bekend geworden, 't welk door den zwitserschen Landdag is gegeven op de bekende nota, welke van wege het fransche gouvernement, door den gezant *Bois le Comte*, onlangs is ingediend. Dit zeer belangrijke stuk is niet aan dien gezant gerigt, maar aan den minister *Guizot* zelven. De taal, waarin het is opgesteld, is over het geheel gematigd, doch vooral dan krachtig, wanneer het op de verdediging der regten van den Landdag aankomt. Voor het overige wordt, gelijk algemeen te verwachten was, het aanbod eener bemiddelende tusschenkomst van de hand gewezen, op grond, dat de oorzaken, welke door de groote mogendheden als aanleiding tot die tusschenkomst worden aangevoerd, niet alleen niet meer aanwezig zijn, maar dat eenige derzelve nooit hebben bestaan; — voorts, dat het beginsel dier tusschenkomst, waarbij de Landdag en het afzonderlijke Verbond, als gelijke regten hebbende, op dezelfde lijn worden gesteld, strijdig is met de bondgenootschappelijke constitutie, dat is namelijk, met het verdrag van 1815, en inbreuk maakt op de internationale regten en de onafhankelijkheid van het Zwitsersche-Eedgenootschap.

De Landdag treedt vooral in breedvoerige beschouwingen over den aard van den gevoerden strijd, welke ten onregte beschouwd wordt als een burgeroorlog, terwijl dezelve niets geweest is dan het gewapenderhand ten uitvoer leggen der besluiten van dat ligchaam. Na te hebben aangetoond, dat het meerendeel der zwitsersche bevolking dit heeft begrepen, en daarvan heeft doen blijken door de wijze, waarop zij, zelfs in de overwonnene kantons van het afzonderlijke Verbond, de Bonds-troepen heeft ontvangen; — dat allerwegen in Zwitserland dat Verbond is aangemerkt als een middel, 't welk door de Jesuiten is aangewend ter bevordering van bijzondere bedoelingen, en uit dien hoofde door bijna alle welgezinden is afgekeurd: — heeft de Landdag, in de veronderstelling, dat de tot dat Verbond behoorende kantons nog niet onderworpen waren en dat de krijg tegen dezelve steeds voortduurde, betoogd, dat ook dan eene tusschenkomst der vreemde mogendheden eene onregtvaardigheid zou zijn en door de zwitsersche overheid niet zou kunnen worden geduld, daar het sluiten van het afzonderlijke Verbond eene daad is in dadelijke tegenspraak met de bepalingen van het Bondsverdrag; — eene daad, welke het Zwitsersche Verbond in zijn hartader aantast, — en dat alzoo dat Verbond nimmer kan worden beschouwd als de tegenpartij van de overige kantons, die de meerderheid van den Landdag uitmaken. Indien men het afzonderlijke Verbond als eene wettige magt erkent, dan komt men tot het besluit, dat er twee confederatien in Zwitserland zouden zijn, twee of meer afzonderlijke Verbonden, dat is te zeggen, dat het Zwitsersche Bondgenootschap in den grond niet meer bestaat; dan volgt daaruit, dat het afzonderlijke Verbond in der daad eene plaats heeft ingenomen onder de europesche mogendheden.

Daarop leest men in het bedoelde antwoord: „Neen, het afzonderlijke Verbond was en kan niets anders zijn, dan eene oproerige minderheid in Zwitserland. De zwitsersche kantons zijn geenszins ten aanzien van elkander onafhankelijke en vreemde Staten, even als bij voorbeeld Frankrijk ten aanzien van Groot-Brittannie, maar leden van een en hetzelfde ligchaam, naauw vereenigd door één bondgenootschappelijken band."

In dit staatsstuk wordt verder aangemerkt, dat de Landdag met eene treurige gewaarwording heeft moeten vernemen, dat in den brief van den franschen ambassadeur, de voorzitter van het Eedgenootschap gelijk wordt gesteld met den voorzitter van den krijgsraad van het afzonderlijke Verbond; — de wettige overheid met een oproermaker; — en dat men, zonder de stellige verzekering, dat het bewind van Frankrijk geene andere dan eene vriendschappelijke gezindheid voor Zwitserland koestert, tot de vreemde veronderstelling zoude geraken, dat het er op werd toegelegd, om dat Verbond te doen herleven en hetzelve te ondersteunen.

Na wijders te hebben aangevoerd, dat er voor het buitenland geene aanleidende oorzaken tot eene tusschenkomst bestonden, daar de rust en de zekerheid der naburige Staten in geenen deele werden bedreigd, eindigt het antwoord met de navolgende merkwaardige zinsnede: „De maatregelen, welke de overheid in Zwitserland heeft weten te nemen, tot het spoedig herstel der orde en der rust in het land, tot het handhaven van de onzijdigheid; maatregelen, welke bij het bondgenootschappelijk verdrag met zoo vele woorden als tot de bevoegdheid van den Landdag behoorende zijn verklaard; — de ontzagwekkende krijgsmagt, welke de Bonds-vergadering op de been heeft gebragt, en de goede krijgstucht der manschappen; — het gevoel van welwillendheid, 't welk de bewoners der zwitsersche kantons ten aanzien van de overige natien bezielt, zijn, even als de voorzigtigheid en de krachtige houding, die door de overheden is aangenomen, voor de naburige volkeren in het bijzonder en voor Europa in het algemeen de beste waarborgen tegen gevaren, welke geheel denkbeeldig zijn, en waaraan men slechts heeft geloofd op grond van onnaauwkeurige en onvolledige aanwijzingen en berigten, die maar al te dikwerf hunnen oorsprong verschuldigd zijn aan eigenbelang of dwaze en verderfelijke hartstogten."

De steller van het bovenstaande antwoord van den Landdag is de heer *Druey*, afgevaardigde van het kanton Waadt.

Den 5den December heeft de heer *von Kaisersfeld*, de oostenrijksche gezant in Zwitserland, de nota van het oostenrijksche kabinet aan de overheid daar te lande doen toekomen. Deze nota voert de dagteekening van 30 November uit Bregenz; zij is in dezelfde bewoordingen opgesteld als die, welke de heer *Bois-le-Comte* heeft aangeboden, en mede in de fransche taal geschreven. De oostenrijksche nota verschilt alleen hierin van de fransche, dat deze is gerigt aan den voorzitter van den Landdag, gene aan het voorzittende kanton.

Men wil hier weten, dat de Koning van Pruissen geweigerd heeft, het vraagstuk betreffende Neufchatel aan het oordeel van het Congres der mogendheden te onderwerpen.

— De laatste berigten uit Italie houden in, dat het meer en meer waarschijnlijk is, dat het geschil tusschen den Hertog van Modena en den Groothertog van Toscane op eene vredelievende wijze zal worden bijgelegd. De rust is te Massa-Carrara hersteld. De Hertog van Modena heeft een tweeden brief of verklaring doen bekend maken, waarin hij terugkomt op eenige door hem in zijn eerste manifest gebezigde uitdrukkingen. Volgens dien tweeden brief, zou het geenszins zoo zeker zijn, dat de Hertog van Modena op de ondersteuning van 300,000 oostenrijksche bajonetten staat kan maken. Men vleit zich, dat de personen, die wegens staatkundige misdrijven in hechtenis zijn genomen, eerlang in vrijheid zullen worden gesteld, en dat eene volledige amnestie zal worden verleend. Voorts spreekt men van de toetreding van den Hertog van Modena tot het italiaansche tolverbond, als een gevolg van het afstaan der provincie Lunigiana aan dien Vorst, welke laatste omstandigheid men steeds als zeker stelt.

— De spaansche berigten van den 4den December zijn heden niet aangekomen.

— De Koning heeft, naar men verzekert, heden de ordonnantien onderteekend, waarbij de hertog *van Glucksberg* tot gevolmagtigden gezant te Lissabon is benoemd, en de heer *de Bacourt* tot ambassadeur te Turin. De benoeming van den heer *de Piscatory* te Madrid, en van den heer *de Barante* te Napels schijnt nog zwarigheid te ontmoeten. — Men had verkondigd, dat de Koning eenigzins ongesteld was; dit gerucht is niet bevestigd. Z. M. heeft zelfs voorgezeten in eenen ministerraad, welke langen tijd heeft geduurd.

— Heden zijn de 3 pc. renten 75 fr. 20 gebleven.

LONDEN, 8 December ('s avonds).

De jongste berigten uit Ierland maken geen gewag van nieuwe moorden of gewelddadige aanvallen op personen, maar melden, dat de spanning in de onrustige districten voortduurt.

Gisteren heeft eene bezending van iersche Parlements leden een gehoor gehad bij den kanselier der schatkist, om aantedringen op het doen van voorschotten van regeringswege, ten einde de gestaakte openbare werken in Ierland voorttezetten. De minister heeft verklaard, dat de toestand der schatkist geene verdere voorschotten tot dat einde toelaat, maar dat hij gelegenheid zal geven, om gelden voorteschieten onder waarborg van de opbrengst der armen-belasting.

— Het Huis der gemeenten heeft heden, met 168 tegen 135 stemmen, besloten tot de tweede lezing eener door den heer *Anstey* voorgestelde wet tot afschaffing van zekere oude verordeningen tegen de R. Katholieken. De ministers hebben die voordragt ondersteund.

— Volgens een onzer ministeriële bladen, zijn de bewindslieden bedacht op eene vermeerdering van het leger, waartoe reeds vroeger voorbereidende maatregelen genomen zijn door het voltallig maken der kaders.

— Heden was de beurs in 't begin willig. Later gingen de prijzen terug, op het gerucht, dat de fransche minister *Guizot* zijn ontslag genomen had. De 3 pc. gecons. g. g. 85¼ à ⅛, gebl. 85⅛ à ¼; op tijd 86⅛ à ¼, gebl. 86 à ⅛. Spanje 5 pc. 17⅛. Mexico 17⅞ à 18. Nederl. 55½ en 84 à ⅞.

BRUSSEL, 10 December.

De belgische bewindslieden schijnen, na eenige weifeling, te hebben besloten, om het ontwerp tot heffing van een regt van successie in de regte lijn, en waarbij in 't algemeen het afleggen van een eed voor de deugdelijkheid van elke opgave wordt gevorderd, niet intetrekken. De clericale oppositie zal zich krachtig daartegen verzetten. Hare organen verzekeren echter, dat reeds eenige van de liberale leden van de Kamer der Gedeputeerden, die zich in den beginne tegen deze voordragt hadden verklaard, van meening schijnen te veranderen.

Het voorstel, betreffende het leger, houdt in, om hetzelve op 60000 man te bepalen, waarvan 30,437 man met 2046 officieren, in werkelijke dienst. Men heeft verlangd, dadelijk daarover te beraadslagen; doch op de aanmerking van den heer *Osy*, dat er in de centrale afdeeling bedenkingen waren gerezen tegen dit bedrag, en er gelegenheid moest worden gegeven, om deze bedenkingen te kunnen ontwikkelen, is de beraadslaging een dag uitgesteld. Voor het onderhoud van de vestingen wordt 677,000 fr. verlangd, waaronder niet onaanzienlijke

sommen voor Ostende, Yperen, Doornik, Mons, Charleroi en Namen. Voor het kasteel van Antwerpen alleen wordt bijna 120,000 fr. gevorderd, en voor het kamp van Beverloo 147,000 fr.

- De huisvrouw van *Rosseel*, een der moordenaars van het plein St. Gery, is als geheel onschuldig aan deze misdaad, in vrijheid gesteld. Zij heeft afscheid genomen van haren man, dien zij wel denkelijk nimmer zal wederzien, en denkt naar hare geboorteplaats in Nederland terugtekeeren. Men meldt, dat dit afscheid zeer aandoenlijk is geweest, en dat zij daarbij, haren man vergiffenis schenkende, dien verstokten en ligtvaardigen booswicht tot nadenken over zijnen toestand en berouw over zijn schandelijk en misdadig gedrag heeft gebragt.

'S GRAVENHAGE, 11 December.

De *Staats-Courant* deelt heden het verslag mede, 't welk de commissie van onderzoek ter toelating van studenten tot de hoogescholen, enz., den 21sten September j. l. aan den minister van binnenlandsche zaken heeft aangeboden. In dit verslag komt hoofdzakelijk het volgende voor:

De commissie is gedurende vier weken bezig geweest, en heeft in elke van hare zittingen meestal 12 jongelieden geëxamineerd. Van de 225 geëxamineerden zijn 157 bevoegd verklaard om tot de academische lessen te worden toegelaten, en 68 daartoe nog niet bekwaam geoordeeld. Onder de eersten waren er 34, onder de laatsten 14, die zich bij herhaling aan een onderzoek hadden onderworpen. De verhouding der toegelatenen is weder iets gunstiger geweest, dan in het vorige jaar, als wanneer van de 220 geëxamineerden 145 toegelaten en 75 afgewezen zijn.

Het examen heeft geleerd: 1°. dat de jongelieden, welke *geheel* onbekwaam werden bevonden, zoowel in de *meetkunde*, als in de *algebra* en *cijferkunst*, insgelijks blijken gaven van *geheele ongeschiktheid* voor de *overige* vakken, of *onbedrevenheid* in dezelve; — 2°. dat bijna allen, die *goed* voldeden in de overige vakken, insgelijks toonden wel bedreven te zijn in de *wiskunde*; — 3°. dat echter velen, die blijkbaar zich met goed gevolg op de *wiskunde* hadden toegelegd, in *andere* vakken de noodige kundigheden misten, om toegelaten te kunnen worden.

Over het algemeen is er meer werk gemaakt van de meetkunde dan van de algebra en cijferkunst. Bij zeer velen lieten de laatstgenoemde vakken veel te wenschen overig. Bij volslagen gemis van grondige kennis van fundamentale zaken, bijv. de leer der breuken en evenredigheden, waren velen er blijkbaar op afgerigt, om sommige vragen te kunnen beantwoorden. Zoo zijn er geweest, die machinaal eene vierkants-vergelijking konden oplossen en geen het minste begrip hadden van den zoogenaamden regel van drieën. Velen hebben dan ook verklaard, dat zij, sedert het verlaten van de lagere scholen, hoegenaamd geen onderwijs in de *cijferkunst* meer genoten hadden. Met opzet wordt hiervan melding gemaakt, dewijl elke poging om de *algebra* grondig te onderwijzen noodwendig mislukken moet, indien er geen aanvang wordt gemaakt met een even grondig onderwijs in de *cijferkunst*.

Ofschoon de commissie met blijdschap verbetering van het onderwijs der meetkunde heeft opgemerkt, acht zij zich evenwel verpligt te verklaren, dat bij het onderrigt zoowel van dit gedeelte der wiskunde, als van de *algebra* en *cijferkunst*, het ware doel, waarom deze wetenschappen worden onderwezen, dikwijls schijnt uit het oog verloren te zijn.

De commissie is tot de overtuiging hiervan gekomen, dewijl zij heeft opgemerkt, dat, voor zoo verre de *meetkunde* betreft, vele jongelieden geenszins die klaarheid van begrippen hadden verkregen, waartoe grondig onderwijs voornamelijk leiden moet; terwijl, zoo verre de *algebra* en *cijferkunst* aangaat, in zeer vele gevallen meer het geheugen dan het verstand der jongelieden scheen geoefend te zijn, daar de meesten, op enkele gunstige uitzonderingen na, geene rekenschap van het geleerde wisten te geven.

Bij het onderzoek in de oude talen, Grieksch en Latijn, heeft de commissie met genoegen bij vele jongelieden eene meerdere vrijheid bespeurd in de keuze der behandelde auteurs.

De oorsprong der gebreken, die bij de interpretatie der latijnsche schrijvers werden opgemerkt, scheen, wel is waar, bij enkelen te liggen in de gebrekkige geestvermogens en natuurlijke ongeschiktheid tot de studie, maar is bij anderen, die eenen uitstekenden aanleg toonden te bezitten, gebleken een gevolg te zijn van slordig en gebrekkig onderwijs. Mogt men toch begrijpen (zegt de commissie hierbij), dat het doel der taalstudie niet is overlading van het geheugen met ijdele woorden en klanken, maar ontwikkeling van het verstand, door het bijbrengen van heldere denkbeelden, in juiste woorden uitgedrukt.

De uitslag van onderzoek in de grieksche taal was over het algemeen niet bevredigend. Hetgeen de eenige gronslag van het beoefenen der oude talen is, hetgeen de kiem is van alle verstands-ontwikkeling op het gebied der oude letterkunde en alleen tot zekere kennis en opgeklaarde denkbeelden brengen kan, bleek bij velen bijna geheel en al te zijn verwaarloosd en bij anderen niet dan gebrekkig en oppervlakkig geleerd, en door een lang tijdsverloop bijna geheel uit geheugen en verstand te zijn uitgewischt.

De commissie acht het van haren duursten pligt, zoo veel in haar vermogen is, den oorsprong van dit kwaad aan te wijzen, ten einde het in zijnen verderen loop te stuiten. Het is haar bij voortduring overtuigend gebleken, dat grondige taalstudie, die altijd een kenmerk onzer natie geweest is, nog altijd bij de groote meerderheid onzer jongelingen even veel natuurlijken aanleg als lust en ijver vinden zal; maar de uitmuntende vatbaarheid van velen is dikwerf door eene gebrekkige opleiding weinig ontwikkeld, of zelfs belemmerd en verkeerd geleid geworden. Nog altijd nemen sommigen de taak op zich om één of meer jongelingen tot de academische studien voortebereiden, zonder voor die gewigtige taak genoeg berekend te zijn. Zij vooral verwaarloozen de allereerste beginselen van taalkunde, en spoeden zich voort naar het hoogere, waardoor hunne leerlingen den eenigen vasten grondslag missen, waarop hunne philologische kennis onwrikbaar behoorde te rusten. In korten tijd veel afdóen is in hunne oogen een kenmerk van goed onderwijs, en terwijl zij een aantal schrijvers met hunne leerlingen doorvliegen, bereiken deze nimmer die mate van kundigheden, welke onmisbaar is om er eenen enkelen te blijven verstaan. Het huisselijk onderwijs vooral heeft weinig bevredigende resultaten opgeleverd; maar ook daar, waar de onderwijzers, met de vereischte kundigheden toegerust, den noodigen tijd ter hunner beschikking hebben, niet afhangen van den onwil of weêrspannigheid hunner leerlingen en zich uitsluitend aan de opleiding tot de hoogeschool kunnen wijden, is het gebleken, dat menigmaal het volgen eener verkeerde methode, het gebruiken van verouderde of slechte schoolboeken, het geheel of gedeeltelijk verzuimen van de noodzakelijke herhaling en inprenting der beginselen en de daardoor veroorzaakte weifelende onzekerheid en oppervlakkigheid, eenen uitmuntenden aanleg geheel of gedeeltelijk hebben doen mislukken, terwijl tevens bij eenigen de noodlottige invloed van het gelijktijdig beoefenen van allerlei vakken van kennis op het gehalte van het aangeleerde maar al te duidelijk zigtbaar was.

Het onderzoek naar de vorderingen in de *geschiedenis* en daaraan verwante wetenschappen heeft over het algemeen vrij goede uitkomsten opgeleverd. Eenigen hebben zelfs uitmuntend voldaan. Het mag echter niet ontveinsd worden, dat bij velen een volslagen gebrek aan bekendheid met de geschiedenis der middeleeuwen is opgemerkt, terwijl anderen de geschiedenis in het algemeen niet genoeg als een zamenhangend geheel hadden leeren beschouwen. De natuurlijke verbinding van de beoefening der *aardrijkskunde* en die der *geschiedenis* bleek dikwerf geheel uit het oog verloren te zijn.

Ten aanzien der grieksche en voornamelijk der romeinsche antiquiteiten heeft men op nieuw met leedwezen opgemerkt, dat het gebruik van nederduitsche handleidingen zeer nadeelig blijft werken op eene juiste voorstelling der zaken en op de verkrijging der kennis van die eigendommelijke uitdrukkingen en benamingen, welke uitsluitend aan de oudheid toebehooren.

Op de *historia literarum* hadden velen zich met goed gevolg toegelegd; doch ook hier werd opgemerkt, dat deze studie te veel met het oog op de afrigting tot het staats-examen was beoefend, en zich derhalve meer tot een werktuigelijk van buiten leeren had bepaald.

De *nederduitsche stijl* heeft bij nagenoeg allen nog veel te wenschen overgelaten.

De commissie eindigt haar verslag met den wensch, dat, mede ten gevolge harer opmerkingen, het onderwijs in datgene, hetwelk voor dit examen wordt gevorderd, in *grondigheid* moge toenemen; dat voortaan geene jongelieden *onvoorbereid* of *tegen den wil hunner onderwijzers* zich aan dat onderzoek zullen wagen, en dat daardoor hare opvolgster minder dikwerf in de droevige noodzakelijkheid zal gebragt worden *velen* te moeten *afwijzen*.

'S GRAVENHAGE, 11 December.

Bij koninklijk besluit van 14 October jl. is de eerste luitenant *F. A. Jantke*, dienende bij het battaillon jagers n°. 27, garnizoen houdende in West-Indie, bevorderd tot kapitein bij dat battaillon.

HAARLEM, 11 December.

Uit Assen wordt gemeld, dat van de zijde van gewaardeelden in het markgenooschap van Rolde wordt geprotesteerd tegen het beweren, als of de markgenooten geen regt van eigendom zouden hebben op de in hetzelve gelegen Hunne-bedden; — als of zij deze overblijfselen der oudheid geenszins zouden willen verkoopen, maar alleen de openbare aandacht daarop hebben willen vestigen, — en wordt verzekerd, dat deze markgenooten geen ander doel hebben, dan om hun regt van eigendom te doen gelden, en de bedoelde gedenkteekenen tegen den hoogst te bedingen prijs te verkoopen, doch onder de voorwaarde van dezelve niet te sloopen of te laten beschadigen en vervoeren.

— Den 24sten November is het ijs in de Newa, voor Petersburg, vastgeraakt. De kóude heeft echter niet aangehouden, en den 26sten was de rivier weder vrij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 11 December. Den 10den dezer zijn in Texel binnengekomen Zult en Carter (st.), beide van Londen; niets uitgezeild, de wind z. w. ten z.

Den 26sten Nov. was ter reede van Balhishport liggende het schip *Frouw Johanna*, kapt. Flik, van Petersburg naar Amsterdam.

Den 26sten Nov. zijn te Croonstadt uit zee teruggekomen de schepen *Josina Henriette*, kapt. van der Gouwe en *Johannes*, kapt. Stuit, beide van Petersburg naar Amsterdam; het laatste zwaar lek, moest lossen.

Den 1sten Dec. is 3 mijlen benoorden Barmouth aangespoeld de sloep van een vermoedelijk hollandsche kof, waarin *D... rouw Johanas*.

Den 14den Nov. is in de baai van Tanger gepraaid het schip *Hendrik Wester*, kapt. Reynders, van Genua naar Batavia.

Te Zwolle is aangekomen Koning van Hull. Te Delfzijl Lodewijk van Arendahl. Te Triest Wencke; te Genua Premuda, beide van Amsterdam. Te Gibraltar den Breems van Vlaardingen en Kros van Cette naar Amsterdam. Te St. Ubes Jepsen van Rotterdam en Vassel van Amsterdam. Te Lisbon J. Kwakkelstein van Vlaardingen. Te Bordeaux Verschoor van Rotterdam en Boneveld van Amsterdam. Te Leverpool Bakker van Rotterdam en Westerling van Delfshaven. Te Tyne Poister van Dantzig. Te Hull Cross; te Middlesbrough Matthies, beide van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 11 *December*.

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	54¾	à	⅞	54⅞
„ „ „	3	65¾	„	66¼	65⅞
„ „ „ resc.	3	65¾	„	66	65⅞
„ „ „	4	84¼	„	85	84 11/16
„ Oost. Ind. Leen.	4	84	„	¼	84¼
„ Am. Synd.	3½		„		
„ Handelmaatsch.	4½	161¾	„	162¼	162¼
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	4	100½	„	101	100¾
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104¼	„	¾	104⅝
„ „ „ 1828/29	5	103½	„	104	103¾
„ „ Amst. 1831	5	95	„	¼	95⅛
„ leen. 1840	4	86	„	½	86¼
„ inschr. *Stieglitz*	4	85¾	„	86¼	86
„ „ grootb.	6	64¼	„	¾	64½
„ Certific.	6		„		
„ Negot. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 f 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—			„		
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Negot. Londen	3		„		
„ „ „	4	22	„	½	22¼
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Negot. Londen 1834	5		„		
„ „ onbep. St.	5	13¾	„	14	
„ Coupons		10¼	„	½	
„ Neg. Londen 1842	3		„		
„ Binnenl. Schuld	3	24	„	¼	24⅛
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	101¼	„	¾	101½
„ „ „ „	4		„		
„ Metalieken	5	99	„	½	99¼
„ „ Neg. Londen	5		„		
„ „	2½	50¼	„	½	50⅜
NIEUW GRENADA. Negot. Londen	1		„		
VENEZUELA. Negot. Londen	2		„		
MEXICO. Negot. Londen	5		„		
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		5	„		
dito op Prolongatie		5	„		

Brazilie neg. van 1824, 82½.

De markt is heden nagenoeg als gisteren gebleven. Nederl 2½ pc. in 't begin van de beurs iets flaauwer, ten slotte echter niet veel lager dan gisteren. Van buitenl. fondsen waren Portugezen, Spanjaarden en Weener fondsen tot verlaagde coursen verkrijgbaar; de overige fondsen zonder handel.

LONDEN, 8 December. Cons. 86. De 2½ pc. Ned. 55⅛; dito 4 pc. 84⅞. Brazilie 81. Mexico 18. Peru 31. Ardoins 17¾; Passive 3¾; Deferred 10¼; de 3 pc. Spaans. 29¼. De 4 pc. Portug. 23.

PARIJS, 9 December. De 5 pc. cont. 116,20; ult. 116,50; de 3 pc. cont. 75,25; ult. 75,22½. Napels 102. De 3 pc. Spaans. 30; dito binnenl. 25¼, tegen ult°.

ANTWERPEN, 10 December. Ardoins 14 3/16; de 3 pc. binnl. 24¼. Coupons 10½.

MARKTBERIGTEN.

MIDDELBURG, 9 December. *Tarwe* nieuwe zeeuws. f 9,30; dito walch. f 9,50. *Rogge* n. zeeuws. f 7,50. *Garst* winter f 5,60; zomer f 5,30. *Boekweit* f 6,80. Walch. *witte boonen* f 12; dito bruine f 10. Walch. *paardenb.* f 6,50. Walch. gr. *erwten* f 10,75; zeeuws. dito f 10. *Koolzaad* walch. f 11,90.

ZWOLLE, 10 December. *Tarwe* nieuwe inl. f 11,25 à f 10,50. *Rogge* f 7 à f 6,70. *Boekweit* f 6,75 à f 6,50. *Gerst* f 5,80. *Aardappelen* f 2,10 à f 1,85.

LONDEN, 8 December. *Tarwe* prijshoudende. *Erwten* meer gevraagd. De overige granen als voren.

P U B L I C A T I E.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-HOLLAND, gezien de wetten van 8 Januarij 1817, n°. 1, 28 November 1818, n°. 41, en 27 April 1820, n°. 11, omtrent de inrigting der Nationale Militie;

Willende overgaan tot het daarstellen van dat alles, wat den geregelden gang en afloop der werkzaamheden voor de ligting der Nationale Militie van 1848 kan verzekeren, en ieder der belanghebbenden vroegtijdig bekend maken met de pligten of betrekkingen, welke ten deze op hem rusten;

B E P A A L T:

Art. 1. De werkzaamheden der Nationale Militie zullen voor den jare 1848, binnen de Steden en Gemeenten dezer Provincie, eenen aanvang nemen met den 1sten Januarij aanstaande.

Art. 2. De inschrijving voor de Nationale Militie blijft, met betrekking tot de ligting van 1848, op den ouden en bestaanden voet, met uitzondering voor zoo veel betreft de Gemeenten van *Weesp* en *Weespercarspel*, op welke van toepassing zijn de instructien, die aan de Besturen dier Gemeenten afzonderlijk zijn gegeven.

Art. 3. De regeling der contingenten, zoo als dezelve voor iedere Gemeente, naar aanleiding van art. 1 der wet van 27 April 1820, n°. 11, zal worden bepaald, zal door hem Gouverneur nader aan de Gemeente-besturen, en door deze aan de belanghebbenden worden bekend gemaakt.

Art. 4. De thans bij de Nationale Militie dienende manschappen, welke overeenkomstig art. 21 der wet van 8 Januarij 1817, n°. 1, redenen van vrijstelling verkregen hebben, en verlangen uit de dienst ontslagen te worden, zullen zich tot dat einde, vóór den 5den *Januarij* aanstaande, bij de Gemeente-besturen, waartoe zij behooren, moeten vervoegen.

Art. 5. De Gemeente-besturen worden ten ernstigste aangemaand, om geene aanvrage tot ontslag aantenemen, *dan op de gronden bij art. 91 en 94 der wet van 8 Januarij bepaald*, en geene bewijzen toetelaten, *dan letterlijk ingerigt naar de voorschriften der wet*; zullende deze aanvragen door de Gemeente-besturen, overeenkomstig art. 22, moeten worden opgezonden *vóór* den 15den Januarij.

Art. 6. In alle gevallen, waartoe de wet de medewerking van twee leden des bestuurs vereischt, worden de Besturen gequalificeerd, daartoe twee leden uit hun midden te committeren, onder gehoudenheid van de personen, welke daartoe zullen werkzaam zijn, binnen drie weken na de ontvangst van dit besluit aan hem Gouverneur optegeven, met inzending van derzelver naamteekeningen (in triplo), conform art. 188 der wet van 8 Januarij 1817.

Art. 7. De Gemeente-besturen zullen zich bevlijtigen, om zoo veel mogelijk de contingenten hunner Gemeenten door vrijwillige

maatschappen af te leveren, en *vóór den* 5^{den} *Februarij* de lijst daarvan, opgemaakt volgens art. 39, intezenden; de premien of handgelden, welke ten deze zullen mogen worden besteed, zijn bij Z. M. besluit van 6 Maart 1817 bepaald op *f* 30; terwijl de dag voor het onderzoek der vrijwilligers, nader aan de Besturen zal worden medegedeeld.

Art. 8. De Gemeente-besturen dezer Provincie zullen, overeenkomstig art. 60, in de eerste dagen der maand Januarij van het volgende jaar, alle Ingezetenen, welke op den 1sten Januarij van dat jaar hun 19de jaar zullen zijn ingetreden, bij publicatie oproepen, om zich vóór den 20sten dier maand tot de loting te doen inschrijven, en zullen deze registers, conform art. 9 der wet van 27 April 1820, op den 28sten Januarij finaal sluiten.

Art. 9. De Gemeente-besturen zullen bij de alzoo te doene publicatie, den belanghebbenden kennelijk maken de *plaats*, alwaar de inschrijving geschieden moet, en dezelve naauwkeurig herinneren aan de strafbepalingen, bij de wetten voor de nalatigen vastgesteld.

Art. 10. De dagen, waarop de loting in de respective Militiekantons dezer Provincie een aanvang zal nemen, en derzelver loop, zoowel als de Gemeente, binnen welke dezelve zal plaats hebben, zullen nader worden bekend gemaakt.

Art. 11. Naar aanleiding van art. 125 der wet, zullen de werkzaamheden der Militie-raden, overeenkomstig art. 40, geopend en vervolgd worden, op zoodanige tijdstippen, als door hem Gouverneur aan dezelve, en door het Plaatselijk bestuur aan de belanghebbenden zullen worden medegedeeld. Wordende de respective Besturen uitgenoodigd, om te willen zorgen, dat de stukken tot staving van redenen tot vrijstelling, betreffende lotelingen van vroegere jaren, die voor de eerste zitting van den Militie-raad moeten verschijnen, tijdig aan de betrokken Militie-commissarissen worden toegezonden.

Art. 12. Zoodra door Z. M. de leden der Militie-raden zijn benoemd, zullen de belanghebbenden daarvan worden verwittigd.

Art. 13. De respective Besturen dezer Provincie worden uitgenoodigd en vermaand, zich met alle de voorschriften der wetten en de instructien op de Nationale Militie gegeven meer en meer bekend te maken, ten einde spoed met orde vergezeld ga, en de belangen der Ingezetenen door vastheid en regtvaardigheid gehandhaafd blijven.

Art. 14. Tot voorkoming van alle verwarringen, welke uit eene niet letterlijke opvolging der onderscheidene modelschriften, bij de wet voorgeschreven, zouden kunnen ontstaan, zijn dezelve, op last van hem Gouverneur, ter drukkerij van de Heeren *J. Enschedé en Zonen*, te Haarlem, vervaardigd, en voor de Besturen verkrijgbaar gesteld.

En zal dit besluit alomme binnen deze Provincie worden gepubliceerd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, en daar te boven geplaatst worden in de Couranten der Steden Amsterdam en Haarlem.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,

Haarlem, 8 *December* 1847. VAN EWIJCK.

NEDERLANDSCHE 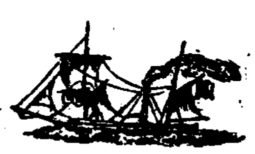 **STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.**

ROTTERDAM EN ANTWERPEN.

December 1847.

Van *Rotterdam* naar *Antwerpen.*	Van *Antwerpen* naar *Rotterdam.*
Zondag 12 Dec. morg. 8½ ure.	Dingsdag 14 Dec. morg. 2½ ure.
Maandag 13 „ „ 9½ „	('s nachts tusschen 13 en 14 Dec.)
Woensdag 15 „ „ 12½ „	Woensdag 15 Dec. morg. 4 ure.
('s nachts tusschen 14 en 15 Dec.)	Vrijdag 17 „ „ 6 „
Donderdag 16 Dec. morg. 1½ ure.	Zaturdag 18 „ „ 7 „
('s nachts tusschen 15 en 16 Dec.)	Dingsdag 21 „ „ 9 „
Zondag 19 Dec. morg. 4 ure.	Woensdag 22 „ „ 9½ „
Maandag 20 „ „ 6 „	Vrijdag 24 „ „ 12½ „
Woensdag 22 „ „ 6½ „	('s nachts tusschen 23 en 24 Dec.)
Donderdag 23 „ „ 8 „	Zaturdag 25 Dec. morg. 1 ure.
Zondag 26 „ „ 8½ „	('s nachts tusschen 24 en 25 Dec.)
Maandag 27 „ „ 9½ „	Dingsdag 28 Dec. morg. 2 ure.
Woensdag 29 „ „ 10 „	('s nachts tusschen 27 en 28 Dec.)
Donderdag 30 „ „ 12½ „	Woensdag 29 Dec. morg. 2½ ure.
('s nachts tusschen 29 en 30 Dec.)	('s nachts tusschen 28 en 29 Dec.)
Zondag 2 Jan. 1848 morg. 3 ure.	Vrijdag 31 Dec. morg. 4½ ure.
('s nachts tusschen 1 en 2 Jan.)	Zaturdag 1 Jan. 1848 morg. 6 „

DIENST tusschen ROTTERDAM, NIJMEGEN, EMMERIK, DUSSELDORP, KEULEN, KOBLENZ, MAINZ, MANNHEIM EN LUDWIGSHAFEN.

Van *Rotterdam*, des morgens ten 7 ure:

Des Dingsdags en Vrijdags, langs *Nijmegen*, naar *Emmerik*, *enz.*

Des Zondags, langs *Arnhem*, naar *Emmerik*, *enz.*

DIENST der GOEDEREN-STOOMBOOT *DE STAD DUSSELDORP.*

Van *Rotterdam* naar *Dusseldorp* en *Keulen*, elken Zaturdag.

Op alle Diensten betalen Kinderen beneden 10 jaren de halve Vracht.

Aan direkte Biljetten, Personaal-Kaarten en Jaarkaarten, geldig voor 12 maanden, te rekenen van af den dag der uitgifte, zijn belangrijke voordeelen verbonden.

De Prijzen der Jaarkaarten zijn:	Paviljoen.	Gr. Kajuit.	Voorkajuit.
Voor de Dienst op *Londen.*	*f* —.	*f* 60.	*f* 40.
„ „ „ „ *Antwerpen.*	„ 40.	„ 30.	„ 20.
„ „ „ „ den *Rijn* tot *Mannheim.*	„ 48.	„ 36.	„ 24.
„ alle Diensten gezamenlijk.	„ 100.	„ 80.	„ 60.

De Diligences van de onderneming Koens *blijven zoo als gewoonlijk op de Stoombooten correspondéren*, zoo dat er bij aankomst van iedere Boot eene Diligence van *Rotterdam* naar *'s Hage* en tusschen gelegene plaatsen zal afrijden, terwijl de Diligences tevens van *'s Hage* op een geschikt uur blijven afrijden, om de Reizigers vóór het vertrek der Stoombooten te *Rotterdam* te brengen. Bovendien zullen bij aankomst van elke Stoomboot te *Rotterdam* geschikte Rijtuigen gereed staan, om de Reizigers en hunne Bagage *kosteloos naar den Spoorweg* op *'s Hage enz.* te brengen; zullende even zoo de Reizigers met hunne Bagage, welke *per Spoortrein* te *Rotterdam* aankomen en plaats nemen op de Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij, *kosteloos* naar de Stoomboot gebragt worden.

De Kantoren, alwaar de Diligences afrijden zijn: Te 's Hage, bij *J. P. Koens*, Spuy en dagelijksche Groenmarkt.

Te Delft, bij *Huibers*, Haagsche Poort, en *Roodenburg*, *Huis ter Lugt*. Te Overschie, bij *Meijer*.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij, in *de Boompjes*, te Rotterdam.

Bij de Heeren *Phillipps & Graves*, Agenten te Londen.

Bij den Heer *J. P. Koens*, Agent te 's Hage, Amsterdam, enz.

Bij den Heer *J. Schot*, Agent te Bergen op Zoom.

Bij den Heer *A. L. C. Boudier*, Agent te Dordrecht.

Bij den Heer *L. André*, Agent te Antwerpen.

En voorts bij alle Agenten op de route langs *den Rijn*, *enz.*

*** **SCHOUWBURG TE *ALKMAAR*.**

Met goedkeuring van de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouderen der Stad Alkmaar.

Directie van den Amsterdamschen Stads-Schouwburg.

De Tooneellisten van bovengenoemden Schouwburg zullen de eer hebben te vertoonen, op Dingsdag den 14^{den} December 1847:

(*Tot opening van het Tooneel.*)

***MARIE JEANNE*, OF DE VROUW UIT DE VOLKSKLASSE**, Tooneelspel in vijf Bedrijven en zes Tafereelen; vrij gevolgd naar het Fransch van *Dennery* en *Mallian*, door den Heer *H. Tiggelaar*. Muzijk gearrangeerd door den Heer *Stoetz*. Nooit alhier, maar te Amsterdam onderscheidene malen vertoond.

Gevolgd door: **DE REIZENDE TOONEELSPELER, OF DE GEDAANTEVERWISSELINGEN**, kluchtig Blijspel met Zang (Vaudeville), in een Bedrijf, naar het Fransch.

Aanvang ten half zeven ure precies.

Prijzen der Plaatsen: Eerste Rang *f* 1,50. Tweede Rang *f* 0,70. Derde Rang *f* 0,30. Heeren Militairen, mits in uniform zijnde, betalen den halven Entrée-prijs. De Plaatsen kunnen besproken worden aan den Schouwburg, op den Speeldag, van des morgens 9 tot des namiddags 3 ure, tegen betaling van 10 Centen per Plaats.

*** Getrouwd:

ASSEN, den 8sten December 1847.

G.-H. HEMMES en A. C. VAN GORCUM.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, den 9^{den} December 1847.

WILLEM KLIPPINK, Apotheker, en ELIZABETH BRAVE.

*** Getrouwd:

HAARLEM, 9 December 1847.

C. DE VRIES, van *Zaandam*, en M. F. MABÉ.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

HAARLEM, 10 December 1847.

P. VAN BREEMEN HODIJ en L. P. F. M. J. ELDERS.

Bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON, *C. A. KRULL — WINEKE.* Eenige kennisgeving.

GIETEN, den 3^{den} December 1847.

*** Heden verloste, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, *PETRONELLA TICHELAAR*, teedergeliefde Echtgenoote van

BALK, SIKKE POPPES.

den 6^{den} December 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *G. WILHELMY*, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN, J. A. VAN HASSELT.

7 December 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *T. BRUNINGS*, geliefde Echtgenoote van

SNEEK, A. HAAGSMA,

7 December 1847. Notaris.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, *HERMINA GIJSBERTA VAN DEN HAM*, zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.

W. J. VAN BOMMEL VAN VLOTEN.

AMERSFOORT, 8 December 1847.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, *A. A. VAN DORP*, geb. *VAN RIJCKEVORSEL.*

ROTTERDAM, 9 December 1847.

*** Heden verloste van eenen welgeschapen ZOON, *G. ROTGANS*, geliefde Echtgenoot van

ROTTERDAM, C. VONCK.

9 December 1847. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, *MARIEA ELISABETH SCHAMP*, geboren *DEEBLER.*

POSTBRUG, Gemeente *Sassenheim*, 9 December 1847.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 6 December 1847. Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 75 jaren, Mevrouw E. HESSELINK, Wedw. van wijlen den Heer *H. H. Nap*, diep betreurd door hare Kinderen, Behuwd-Kinderen en Klein-Kinderen.

Eenige kennisgeving.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar God mijne dierbare Gade, met welke ik ruim eene halve eeuw allergelukkigst mogt vereenigt zijn, van mijne zijde wegnam. J. P. S. JONQUIERE,

HOOGEVEEN, Gepensioneerd Luit.-Kollonel.

6 December 1847. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 68 jaren, Vrouwe MARIA ANNA SCHWARTZMANN, Weduwe van den Wel-Edelen Heer *Pierre Barthelemi van den Hove.*

'sGRAVENHAGE, den 7^{den} December 1847.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 75 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ANNA ELISABETH GOSMAN, Weduwe den Heer *M. P. Roselje.*

AMSTERDAM, P. M. ROSELJE,

7 December 1847. *Uit aller Naam.*

Eenige kennisgeving.

*** HAARLEM, den 7^{den} December 1847. Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Zuster BREGJE VERWEEL, in den ouderdom van ruim 48 jaren.

C. BREEDT BRUIJN.

M. BREEDT BRUIJN — VERWEEL.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 79 jaren, na eene zeer korte ongesteldheid, de Edel Groot Achtb. Heer Mr. HERMANUS PIETER HOOG, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, Lid van de Provinc. Staten van Zuid-Holland en van den Raad dezer Stad.

DORDRECHT, den 8sten December 1847.

*** Tot onze innige droefheid overleed heden ons geliefd jongste Kindje, FRANCOIS ANTOINE, ruim een jaar oud. F. A. LABOUCHÈRE.

ROTTERDAM, J. LABOUCHÈRE, Geb. HUDIG.

8 December 1847.

*** Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JOHANNES VAN DER MOLEN, in den ouderdom van ruim 33 jaren. M. MEYER,

MEDEMBLIK, Wed. *J. van der Molen.*

8 December 1847.

*** CLEVE, den 9^{den} December 1847. Heden overleed, in den ouderdom van bijna twee en zeventig jaren, de Wel-Edel Gestrenge Heer WILLEM HESHUSIUS, Gepensioneerd Kapitein in Nederlandsche Dienst.

Eenige kennisgeving.

*** Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij gelegenheid van ons Huwelijk ons betoond, betuigen wij, met onze wederzijdsche Ouders en verdere Betrekkingen, onzen opregten dank. H. P. BERLAGE JR.,

Predikant te *Muiderberg.*

13 December 1847. R. W. BERLAGE,

MUNTENDAM.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de **COUPONS** der 5 *pCts. Russische Certificaten*, in Zilver, van hunne administratie, verschenen 1/13 September 1847, van heden af, zullen worden betaald, ten Kantore van de Kassiers SWARTH & SCHELLWALD, met *f* 23.89.

Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt, in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene buitenlandsche Plaatsen zijn bepaald als volgt:

Te *Londen*, met . . . . . . £ 1.19. 3,
te *Parijs*, met . . . . . . Frs. 50,28,
te *Hamburg*, met . . . B°. Mk. 26,12,
te *Frankfort a/M.*, met 24 vt. Fl. 23,55,
en te *Berlijn*, met . . . . . Ds. 13,21.

Amsterdam, 9 *December* 1847.

*** In den jare een duizend acht honderd zeven en veertig, den derden December, ten verzoeke van JAN VRIJSTEEN, Wever, wonende te Diever, gratis geadmitteerd, bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Assen, Provincie Drenthe, van den 30sten Maart 1847, en uit krachte van het daartoe door voornoemde Regtbank verleend verlof, bij Vonnis van den 18^{den} October 1847, kiezende ter zake domicilie ten Kantore van Mr. ALBERT VOS, Procureur bij gemelde Regtbank, wonende te Assen, in de Kloosterstraat, dewelke ook als zoodanig voor den Eischer zal occuperen, heb ik GERRIT HOLTHUIS EKKART, Deurwaarder bij de meergenoemde Regtbank, wonende te Assen, ten derden male gedagvaard:

Des Eischers Echtgenoote FEMMECHIEN BERENDS, laatst gewoond hebbende te Diever, om te verschijnen voor de Arrondissements-Regtbank te Assen, deszelfs teregtzittingen houdende in het Paleis van Justitie aldaar, op Maandag den 20sten Maart 1848, des morgens ten 10 ure, ten einde bij niet verschijning te hooren en zien eisch doen, dat, aangezien de Gedaagde op den 20sten Mei 1819 hare woonplaats heeft verlaten, zonder dat er later van haar aanwezen iets bekend is geworden;

Aangezien de Eischer er belang bij heeft te weten, of de Gedaagde zijne Echtgenoote nog in leven is;

Aangezien derhalve, zoo op deze derde openbare dagvaarding noch zij noch iemand van harentwege verschijnt, de Eischer zal concluderen, dat het aan de Arrondissements-Regtbank moge behagen tegen de Gedaagde te verleenen verstek, en ten profijte daarvan te verklaren, dat er regtsvermoeden van overlijden van FEMMECHIEN BERENDS bestaat, sedert den 20sten Mei 1819.

Afschriften van dit Exploit zijn door mij Deurwaarder gelaten te Diever, aan de laatste woonplaats van de Gedaagde en sprekende met den Eischer, JAN VRIJSTEEN, alsmede aan den Heer Officier van Justitie te Assen, exploit doende aan en sprekende met Z. E. Achtb. in persoon; die, ten blijke daarvan, het origineel voor gezien heeft geteekend, en aangeplakt aan de voorname deur der opgemelde Regtbank en aan het Gemeentehuis te Diever, en zullen tevens in de *Drentsche-* en *Haarlemsche Couranten* worden geplaatst. De kosten zijn in debet *f* 8,90. (Get.) G. H. EKKART.

Gezien dit origineel, waarvan afschrift aan mij ter hand gesteld, heden den 3^{den} December 1847. De Officier van Justitie te Assen,

(Get.) v. KOETSVELD v. ANKEREN.

In debet Geregistreerd een Blad met een Renvooi, te Assen, den 6^{den} December 1847, Deel 20, Folio 72, verso vak 11. Verschuldigd, voor regt en 38 opcenten, een Gulden tien en een halve Cent.

De Ontvanger, (Get.) JANSON.

Voor eensluidend afschrift, A. VOS.

*** **OPROEPING.**

Indien er nog Schuldeischers mogten bestaan van den, in het jaar 1827, te Zaandam overledenen Metselaarsbaas JAN DIJKHOFF, zoo gelieven zij hunne Schuldvorderingen *franco* intezenden bij den Notaris DOZY, aldaar, voor het einde dezes jaars.

*** **VOOR OUDERS OF VOOGDEN,**

die niet in de gelegenheid zijn hunne Zonen op een stedelijk Gymnasium te plaatsen, bestaat er thans in Gelderland een onlangs opgerigt INSTITUUT, om Jonge Lieden van de Hervormde Godsdienst, zoo wel voor de Hoogeschool als andere maatschappelijke betrekkingen

voor te bereiden. Negen Leerlingen worden tot dat einde op dit Instituut opgeleid, onder de leiding van den Directeur en eenen *Litterarum Candidaat.*

Voor het onderwijs en de geheele verzorging betaalt men *twee honderd vijftig* gulden in het jaar. Men wordt verzocht zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Lett. R., bij den Boekhandelaar J. G. STENFERT KROESE, te Arnhem.

, Men vraagt met 1 Januarij een ONDERMEESTER, van den 3den Rang. Adres *franco*, onder Letter M, aan het Postkantoor te Schoonhoven.

, J. ALBERTS, Onderwijzer te Boskoop, verlangt ten spoedigste een' ONDERMEESTER van den 3den Rang en bekend met de beginselen van het Fransch.

, Men vraagt een' SECONDANT, van den 2den of 3den Rang, die tevens in staat is de Fr. en liefst ook de Hoogd. Taal te onderwijzen, en des noods de Kerkedienst waartenemen. Behalve eene voordeelige conditie, bestaan er vooruitzigten om de School te kunnen overnemen. Adres Lett. L., bij de Wed. D. R. WERMESKERKEN, Boekh. te Tiel. Brieven *franco.*

, IEMAND, den 2den Rang bezittende en van de Protestantsche Godsdienst zijnde, zag zich gaarne, zoo spoedig mogelijk, geplaatst. Hij is tevens in staat behulpzaam te zijn bij het onderwijs in de Fransche Taal en de Teekenkunde, alsmede tot het waarnemen der Kerkedienst. Er wordt geen groot Salaris vereischt. Adres met *franco* Brieven, onder Letter S., aan het Postkantoor te Waalwijk.

, G. C. SCHREUDER, Apotheker te Edam, vraagt eenen geëxamineerden APOTHEKER, om eenigen tijd zijne zaak waartenemen. Iemand hiertoe genegen zijnde vervoege zich tot hem, in *persoon* of met *franco* Brieven.

, Indien een Jong Mensch, van beschaafde opvoeding en met eenig geldelijk vermogen, zich als DEELGENOOT in eene bijzonder solide en sedert jaren nabij Amsterdam gevestigde Handelszaak, in Artikelen van onontbeerlijke dagelijksche behoeften en van wijden omvang, van een zeer fatsoenlijk bestaan wil verzekeren, adressere zich aan het *Handel- en Commissie-Kantoor*, Warmoesgracht, N°. 11, te Amsterdam. Brieven *franco.*

, *Une DEMOISELLE, de la religion protestante, désirerait être placée dans une famille, soit pour Dame de Compagnie, soit pour élever des enfans; elle est capable d'enseigner les langues franç., holl., angl., allem., les commencemens de la musique et tout cequi appartient à une éducation soignée. Elle n'est pas étrangère à la direction du ménage, et s'il le fallait, elle s'enchargerait aussi. Les meilleurs renseignemens peuvent être procurés. On est prié de s'adresser par lettres affranchies, sous les initiales H. G. U., chez le Libraire HÖVEKER, Heerengracht, Amsterdam.*

, De BRIEF van 1 December ll., onderteekend met de Letters D. E. F., is ontvangen en aan het gevraagde zal gaarne voldaan worden. Verzoeke vriendelijk ten spoedigsten nadere opheldering, onder de Letters H. D. L., bij den Boekhandelaar K. A. ENKLAAR, te Rotterdam.

, LEERTIEMEN te bekomen op de Hofstede *Boschland*, Schalwijker-Weg, nabij Haarlem.

, Met 1°. Mei e. k. of wel vroeger wordt in HUUR aangeboden, het om deszelfs riante ligging bekende BUITENGOED *RUSTPLAATS*, aan de Klingelbeek, bij Arnhem. Te bevragen bij den Heer J. STROEVE Bz., te Amsterdam. Brieven *franco.*

, Eene beste melkgevende EZELIN met VEULEN te KOOP. *Franco* Brieven, onder Letters W. W. M., bij den Boekhandelaar W. J. TIBOUT, te Wageningen.

, UIT DE HAND TE KOOP: Eene welingerigte HUIZING en ERVE, met ruime WERK- en BERGPLAATS, waarin de *Timmermans-Affaire* sints lang is uitgeoefend en nog wordt gecontinueerd, staande en gelegen te Beverwijk, aan de Breestraat. De kooper kan desverkiezende de GEREEDSCHAPPEN en voorhanden zijnde HOUTWAREN, tegen taxatie, overnemen. Te bevragen bij den Makelaar C. STUMPHIUS, te Beverwijk.

, **UIT DE HAND TE KOOP:**

Eene spatieuse, dubbele en onlangs vertimmerde HEEREN-HUIZINGE, met grooten TUIN, KOETSHUIS en STALLINGE, gelegen op een der deftigste standen binnen Utrecht; te bevragen ten Kantore van den Notaris STEVENS, te Utrecht. Brieven *franco.*

, Door sterfgeval wordt UIT DE HAND TE KOOP gepresenteerd: Eene welbeklante WAGEN en RIJTUIGMAKERIJ, met annexe Woning, Schuur en Erf, binnen de Stad Oudewater; kunnende dadelijk worden aanvaard, en zijnde te bevragen bij de Eigenaresse, de Wed. W. OVERVOORDE, aldaar.

, Te KOOP: Een goed gesitueerd HUIS, met roijale marmeren Gang, 6 Beneden- en 3 Bovenkamers, Keuken, Kelder, Zolder en alle noodige Commoditeiten, met annexe groote Tuin, staande en gelegen aan de Breestraat te Beverwijk. Te bevragen bij den Makelaar C. STUMPHIUS, aldaar.

, HOUTVERKOOPING te Zuidschalkwijk, in het *Groote Bosch*, op Dingsdag 14 December 1847, des morgens ten 10 ure, van eene groote partij zeer zwaar ESSCHEN, ELZEN en WILLIGEN HAKHOUT, het laatste zeer geschikt voor *Poten*, en kunnende gemakkelijk te Water en te Land vervoerd worden.

, HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Ter Horst*, onder Voorschoten, ten overstaan van den Notaris J. TROMER, aldaar, op Woensdag den 15den December 1847, des morgens ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij zwaar ESSCHEN, ELZEN en BERKEN HAKHOUT, benevens van eene extra partij opgaande zeer tot Werkhout geschikte ESSCHEN en eenige IEPEN BOOMEN. Alles gemakkelijk vervoerbaar en dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter bezigtiging.

, HOUTVERKOOPING te *Hillegom*, op het Landgoed *Elsbroek* en in de *Bosschen op Rustenburg*, *aan de Trekvaart*, op *Woensdag den 15den December* 1847, des morgens ten *tien ure*, van *extra zwaar* ESSCHEN, ELZEN en WILLIGEN HAKHOUT en voorts van eenige duizenden drooge TAKKENBOSSEN.

, HOUTKOOP op de Hofstede *Duinenberg*, onder Velsen, op Donderdag den 16den December 1847, 's morgens om 10 ure, van zwaar HAKHOUT.

, VERKOOPING te Bloemendaal, op *Meerenberg*, op Woensdag den 22sten December 1847, des voormiddags ten elf ure, van eene groote partij STIJGERHOUT, KARREN, TONMOLENS en hetgeen verder zal worden in Veiling gebragt.

, Op Donderdag den 16den December 1847, des voormiddags ten 11 ure, openbare verkooping in het Logement *Rome*, te Warmond, van eene BOUWMANSWONING en 24 Bunders, 32 Roeden en 76 Ellen LAND, ENZ., onder Warmond, te weten: N°. 1. Eene Bouwmanswoning, met Stalling voor 30 stuks Koeijen en 1 Paard, Kelder, Kaarnmolen, Schuur, zes Roeden Hooiberg, verdere Getimmerten, Erf en Tuin, aan de Buurtstraat, tegenover de Kerkesteeg, groot 16 Roeden en 40 Ellen. N°. 2. Een Krochtje aan de Buurtstraat en Kerkesteeg, zijnde gedeeltelijk Tuin en overigens Weiland, groot 44 Roeden en 90 Ellen. Voorts onderscheidene partijen WEI- of HOOILAND, in den Zwanburger-Polder, als: N°. 3. Twee Partijen aan de Zwanburger-Watering, met een Houtboschje en een gedeelte Togt, te zamen groot 4 Bunders, 45 Roeden en 10 Ellen. N°. 4. Twee Partijen aan de Molentogt, groot 3 Bunders, 90 Roeden en 90 Ellen. N°. 5. Vijf Partijen, te zamen groot 6 Bunders, 94 Roeden en 93 Ellen, belendende aan het laatst vorige Nommer en met een stuk Land, uitkomende aan de Zijl. N°. 6. Drie Partijen aan de Molentogt, groot 3 Bunders, 97 Roeden en 73 Ellen. (Behoorende bij N°. 4, 5 en 6 nog 62 Roeden Water.) N°. 7. Twee Partijen aan de Laak, groot 1 Bunder, 89 Roeden en 70 Ellen; en laatstelijk N°. 8. Twee Partijen Hooiland, in den Klein-Hemmer-Polder, groot 1 Bunder, 91 Roeden en 10 Ellen. Alles onverhuurd. Breeder bij Billetten omschreven en nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris K. KONING, te Warmond.

Op Dingsdag den 21sten December 1847, des avonds ten 6 ure, zal ten overstaan van den Notaris J. C. VAN DER HEIJDEN, gevestigd te Vinkeveen, Kanton Loenen, Arrondissement Utrecht, ten Herberge van *A. Merks*, te Vinkeveen, publiek worden geveild, om te worden verkocht: Eene HEERENHUIZINGE en BOERENHOFSTEDEN, met de bij een en ander behoorende groote ERVEN, WERVEN, TUINEN, BOOMGAARDEN en zeer welige en weltoegemaakte WEI- en HOOILANDEN, alsmede allerbest VEENLAND; alles staande en gelegen in de Gemeente van Vinkeveen en behoorende tot den onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Heer G. J. SPRUIJT, in leven Genees-, Heel- en Verloskundige te Vinkeveen; alles in onderscheidene Perceelen en bij geaffigeerde Billetten in 't breede omschreven. Voorts:

Eene kapitale BOEREN-HOFSTEDE, met al derzelver Betimmeringen en Aanhoorigheden en daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 24 B., 80 R., benevens eene BURGER-HUIZINGE, met Aanhoorigheden, alles staande en gelegen als voren, behoorende tot de Nalatenschap van de Wed. HK. GIJSEN.

, De Notaris H. J. VAN DER DUSSEN, residerende te Rossum, zal namens W. J. DINGEMANS, wonende aldaar, ten huize van *A. Vissers*, in *den gouden Molen*, te Rossum, op Donderdag den 23sten December 1847, des namiddags ten 4 ure, publiek verkoopen:

Op Rossum, een hecht getimmerd HUIS, voorzien van 3 Benedenkamers, Keuken, Kelder en Bovenvertrekken, benevens TUIN, BOUWLAND en BOOMGAARD, te zamen groot 36 Roeden, 34 Ellen; wijders zes Perceelen BOOMGAARD, BOUWLAND en WEILAND, en op Driel omtrent 2½ Bunder WEILAND.

, De Notaris J. G. A. VERHOEFF, te Alkmaar, daartoe verzocht, zal, *in den Nieuwen Doelen*, aldaar, des avonds te vijf ure, op Vrijdagen, den 17den December 1847, bij opbod voorloopig, en den 24sten dier maand, bij afslag definitief, in het openbaar verkoopen:

Twintig Bunders bij uitstek besten, nieuwen, eigen en vrijen KLEIGROND, waarvan 15 Bunders, van af de oppervlakte, 15 Palmen en dieper *Klei* bevatten, geheel uitmakende de KAVEL 15 van- en gelegen in- het westelijk gedeelte van den ANNA POULOWNA-POLDER, Gemeente ZIJPE C. A., nabij de *Ewijcksluis* en het *Stoomgemaal*, Kadastraal ingedeeld, Sectie I., Nos. 14, 15a, 16 en 17, met het tusschenliggend Zwin, ter grootte van 22 B. 43 R. 30 E. — Door afzonderlijke bemaling wordt het tegenwoordig waterpeil nog een El lager gebragt. — Op de Landerijen, welke *vrijdom van Grondbelasting* tot en met het jaar 1885 genieten, kan 2/3 of minder van den Koopprijs, Hypothecair blijven gevestigd. — Inmiddels *uit de Hand te Koop.* — Eigendomsbewijzen, Kaart en geologische aanduidingen liggende en Verkoopsvoorwaarden zullen tijdig worden nedergelegd- ter inzage van gegadigden, ten Kantore van den Notaris, bij wien alle vereischte inlichtingen zijn te bekomen.

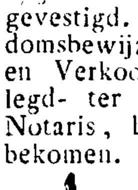

Men is van meening, ten overstaan van den Notaris J. TOMAS, te Leyden, op Zaturdag den 18den December 1847, 's avonds ten 6 ure, in het Logement aan den *Burg*, te Leyden, in het openbaar te veilen, om op Vrijdag den 24sten December 1847, 's voormiddags ten 11 ure, finaal te verkoopen:

Een steenen WIND-KOORNMOLEN, met de daarbij behoorende vaste en losse GEREEDSCHAPPEN, MOLENAARS-HUIS, ERVE, TUIN, BOOMGAARD en WEI- of HOOILAND, staande en gelegen te Warmond, in het Oosteinde, aan den nieuwen Straatweg, geteekend met N°. 10 en 11, Kadaster Sectie E., Nos. 3, 4, 4a, 5, 5a, 6 en 7, te zamen groot 2 Bunders, 16 Roeden en 97 Ellen.

Te aanvaarden en te betalen op den 1sten Februarij 1848.

Gedurende vier dagen vóór de veiling zal het te verkoopene voor een ieder te zien zijn.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris *J. Tomas*, te Leyden.

, De Notaris J. MOLENAAR Cz., residerende te Soetermeer, is van meening, ten verzoeke van zijne Principalen, op Woensdag den 22sten December 1847 te veilen, en op Woensdag den 29sten December daaraanvolgende, beide des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van den Kastelein *Goldberg*, te Pijnacker, aan de meestbiedenden of hoogstmijnenden finaal te verkoopen:

Eene kapitale, hechte, sterke en zeer aangenaam gelegene BOUWMANS-WONING, met derzelver Huizinge, roijale Zolders, Kelder, Zomerhuis en Keuken, eene steenen Koestalling voor ruim 30 stuks Vee, waarin een Borstelput en Pomp, een steenen Schuur, waarin Paardenstalling, Dorschvloer en Wagenhuis; eene Kalveren-Loods en eene Loods tot berging van Hout en Turf, een zes Roeden- en een vier Roeden Barg, Erf, Tuin en twee Boomgaarden; alles staande en gelegen aan de Kerklaan, met eene Valbrug over de Watering, binnen de Gemeente Pijnacker, met onderscheidene Perceelen extra beste en weltoegemaakte WEI- en HOOILANDEN, gedeeltelijk bij en omtrent voorschreven Woning, en alles, except een Perceel, hetwelk onder Vrijenban ligt, mede onder de Gemeente van Pijnacker gelegen, te zamen, met het Erf en verdere Gronden, groot 31 Bunders, 17 Roeden, 2 Ellen; alles breeder bij geaffigeerde Billetten gespecificeerd.

Zullende eerst in zes Perceelen geveild en welligt daarna, ten tweeden veildage, gecombineerd worden. De aanvaarding van de Landen zal kunnen plaats hebben onmiddelijk na de finale toewijzing, en de in gebruik neming van de Woning en Aanbehooren met den 1sten Mei 1848, of zooveel vroeger als door de Verkoopers zal worden toegestemd.

Nadere informatien zijn te verkrijgen ten Kantore van gemelden Notaris *Molenaar*, te Soetermeer, bij wien de Veilconditien, alsmede de Eigendoms-Titels, van *acht* dagen vóór de veiling, tot op den dag der finale toewijzing te lezen zullen zijn.

, Den eersten December 1847 is bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, van de Pers gekomen en door het geheele Rijk verzonden:

EEN NIEUWE BUNDEL LEERREDENEN

VAN

ABm. DES AMORIE VAN DER HOEVEN,

HOOGLEERAAR TE AMSTERDAM.

Van den tweeden Druk des *eersten Bundel* zijn, op aanvrage, nog Exemplaren bij bovengenoemden Uitgever en zijne Correspondenten verkrijgbaar.

Bij denzelfden is onlangs verschenen:

EENHEID IN HET NOODIGE, VRIJHEID IN HET TWIJFELACHTIGE, IN ALLES DE LIEFDE.

Eene Voorlezing van denzelfden Schrijver.

, Bij J. W. SWAAN, Boekhandelaar te Arnhem en alom, is te bekomen:

***O. G. HELDRING*, VOLKS-ALMANAK** voor Tijd en Eeuwigheid. Prijs *f* 0.60.

Aangezocht zijnde om bij getallen de prijs dezer Almanak te verminderen, zoo stel ik dezelve van nu aan alom verkrijgbaar:

BIJ DE 25 À *f* 0,50 PER EXEMP.

, Door J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld, een nieuwe druk van het gunstig bekende

HANDBOEK

VAN VADERLANDSCHE

LANDHUISHOUDKUNDE,

door wijlen Prof. ***J. A. UILKENS.***

Herzien en gedeeltelijk omgewerkt, overeenkomstig den tegenwoordigen stand der Wetenschap.

Een Deel van ruim 350 Bladz., prijs . *f* 3,50.

Voor Landbouwers, Veehouders, Hoveniers en allen die in 't Boerenbedrijf belang stellen, is dit Werk een ONMISBAAR LEERBOEK.

, A. J. VAN DEN SIGTENHORST, te Deventer, heeft verzonden:

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

Voor Gymnasien en Instituten, door W. A. ELBERTS. *f* 2,40.

Men kan dit werk beschouwen als een uitgewerkte Chronologische Tabel. De stijl is vloeijend en de voordragt bondig. Het verdient inzonderheid aanbeveling om het gelukkig vereenigen van twee uitersten: BEKNOPTHEID EN VOLLEDIGHEID. *De Tijd.* Afl. 20.

De kunst om met voordeel Bijen te houden, vooral door hare doelmatige behandeling in elke afzonderlijke maand des jaars. Naar het Hoogd., door B. MEYLINK. . . . . *f* 0,80.

C. SCHMID, *Mathilda* en *Wilhelmine*, of de ongelijke Zusters, met Plaat. . . . . *f* 0,70.

BAARS en JOLING. *Geschenk voor Meisjes*, of Bijbelsche Verhalen tot vorming en opleiding van het Vrouwelijke Geslacht, in Carton. . . . . *f* 1,00.

Debiteert met succes:

W. A. ELBERTS, *Chronologische Handleiding tot beoefening der Nederl. Letterkunde.* . . . *f* 0,75.

——— *Beknopte Plaatselijke en Geschiedkundige Beschrijving der Stad Deventer.* . . *f* 0,40.

Dit laatste mede in getallen voorhanden bij de Heeren *van Heteren, Borleffs* en *Schalekamp*, *v. d. Grampel & Bakker*, te Amsterdam.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.